

Správné jest, že podle čl. XXIII a XXV uvozovacího zákona k c. ř. s. pro žaloby o zmatečnost, neúčinnost nebo neplatnost nálezů bursovních rozhodčích soudů jest výlučně příslušný sborový soud první stolice (obchodní soud), v jehož obvodu rozhodčí soud sídlí. Ježto však byl soudem o žalobě ustanoven rok k ústnímu jednání na den 15. června 1932 a žalovaná strana při tomto roku nevznesla včasné námitku nepřislusnosti, nemůže se soud z úřadu prohlásiti nepřislusným (§ 43 j. n.).

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Příslusnost dovolaného okresního soudu opřel žalobce o § 97 stanov bratislavské bursy. Nelze sice souhlasiti s názorem soudu první stolice o právním významu stanov bratislavské bursy, protože stanovy ty byly vydány na základě zákona ze dne 15. února 1922 čís. 69 sb. z. a n. a byly ve smyslu (2) odstavce § 3 náležitě schváleny, takže pro věci, které upravují v mezích zákona (§ 3 odst. (1) cit. zák.), mají jako odvozená norma stejnou platnost jako norma původní. Než zmíněný již zákon nařizuje sice mezi jiným v § 3 čís. 7, že stanovy musí také ustanoviti, jak se narovnávají a rozhodují spory, týkající se obchodů bursovních. V § 14, obírajícím se blíže bursovním soudem není ustanovení o tom, který soud je příslušný rozhodovati o žalobě proti nálezům rozhodčího soudu bursovního, o kteréž se tam činí zmínka v odst. (6). Tento odstavec neurčuje samostatně ani podmínky takové žaloby, nýbrž ponechává v platnosti § 784 zák. čl. I:1911, který podle čl. III. zákona ze dne 19. ledna 1928, čís. 23 sb. z. a n. zůstal nedotčen. V tomto zákoně procesním, nikoli v zákoně čís. 69/22 je také upravena otázka příslusnosti v tom smyslu, jak je uvedeno ve stanovách bursy v § 97, předposlední odstavec. Platnost tohoto procesního zákona je však omezena jen na Slovensko, takže ani stanovy bratislavské bursy v tomto směru nemají širší místní obvod působnosti a nemohou tedy jmenovitě upravovati příslusnost soudů, pro které platí jurisdikční norma a civilní řád s uvozovacími zákony čís. 110 až 112 ř. z. z roku 1895. Okresní soud v F. není tedy k rozhodnutí o této žalobě příslušný, jde o nepřislusnost nezhojitelnou, ke které je hleděti v každém období sporu. Rekursní soud neprávem budoval své rozhodnutí na § 43 j. n., neboť právě tento § vede k rozhodnutí dovolacího soudu, protože podle citovaných již zákonů mohlo by jíti jen o příslusnost ve smyslu čl. XXIII a XXV uvozovacího zákona k c. ř. s., které však určují výlučnou příslusnost obchodních soudů sborových, takže okresní soud v F. ani výslovnou úmluvou stran nemohl by se státi příslušným pro tuto právní věc.

Čís. 12245.

Nesplnil-li ten, kdo převzal splnění dluhu (§ 1404 obč. zák.), svou povinnost, jest povinen nahraditi dlužníku i škodu, která mu vznikla tím, že jeho nemovitosti jsou nyní zatíženy zástavním právem, kterým by zatíženy nebyly, kdyby druhá strana byla splnila svou povinnost z převzetí

dluhu. Dlužník má právo žádati, by se přejímatel dluhu sám postaral o výmaz, ale jest také oprávněn sám provést výmaz a žádati, by přejímatel dluhu mu poskytl k tomu prostředky.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1932, Rv II 559/31.)

Žalobu, již se domáhaly žalobkyně na žalovaném zaplacení 2.953 Kč, procesní soud první stolice pro tentokrát zamítl. Odvolací soud k odvolání žalobkyň napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby.

Důvody:

Dovolání, pokud se opírá o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nelze upřítí oprávnění. Žalobkyně tvrdily, že žalovaný několikrát k jejich zmocněnci Františku P-ovi a v kanceláři notáře Dr. M-a prohlásil, že jim nahradí veškerou škodu, která jim vznikne z nedodržení tržové smlouvy ujednané o domku č. p. 88 s Bohumilem G-em, a že se zejména zavázal, že jim zaplatí v takovém případě dvojnásobný závdavek 4.000 Kč a veškeré útraty, které by jim vznikly, kdyby je snad Bohumil G. žaloval o zaplacení 2.000 Kč jako náhradu, a veškeré s tímto sporem spojené útraty, a že svůj závazek také písemně potvrdil, a žádají, aby jim žalovaný zaplatil 2.000 Kč a soudní útraty, které Bohumilu G-ovi zaplatiti byly samy odsouzeny a soudní náklady jim vzešlé. V písemném potvrzení, jež žalovaný uznal za pravé, převzal žalovaný na sebe »tuplování závdavku při prodeji domku a další jiné výlohy snad soudní«. Jde tudíž o převzetí splnění dluhu, který příslušel Bohumilu G-ovi proti žalobkyním. Podle § 1404 obč. zák. ručí žalovaný za to, by Bohumil G. na žalobkyně nenastupoval. Této povinnosti žalovaný nedostál, ježto nezaplatil Bohumilu G-ovi dluh a tento žaloval nynější žalobkyně a vedl k vydobytí své pohledávky na jejich majetek exekucí v nuceným zřízením práva zástavního. Tím utrpěly žalobkyně škodu, neboť jejich nemovitosti jsou nyní zatíženy zástavním právem, kterým by zatíženy nebyly, kdyby žalovaný byl splnil svou smluvní povinnost. Podle § 1323 obč. zák. mohou se žalobkyně domáhati obnovení dřívějšího stavu, to jest výmazu zástavního práva, což předpokládá zaplacení zástavního dluhu. Mají právo žádati, by žalovaný sám se postaral o výmaz, ale jsou také oprávněny samy výmaz provést a žádati, by jim žalovaný prostředky k tomu potřebné poskytl, poněvadž nemohou býti nuceny, by učinily za žalovaného náklad, kterým jest povinen. Námitka, že nemohou zaplacení žádati, poněvadž samy ještě dluh nezaplatily, není tedy důvodná. Za tohoto stavu věci bylo žalobě vyhověti.

Čís. 12246.

Společnosti s ručením obmezeným (zákon ze dne 6. března 1908, čís. 58 ř. zák.).